

ALBANIA 2010

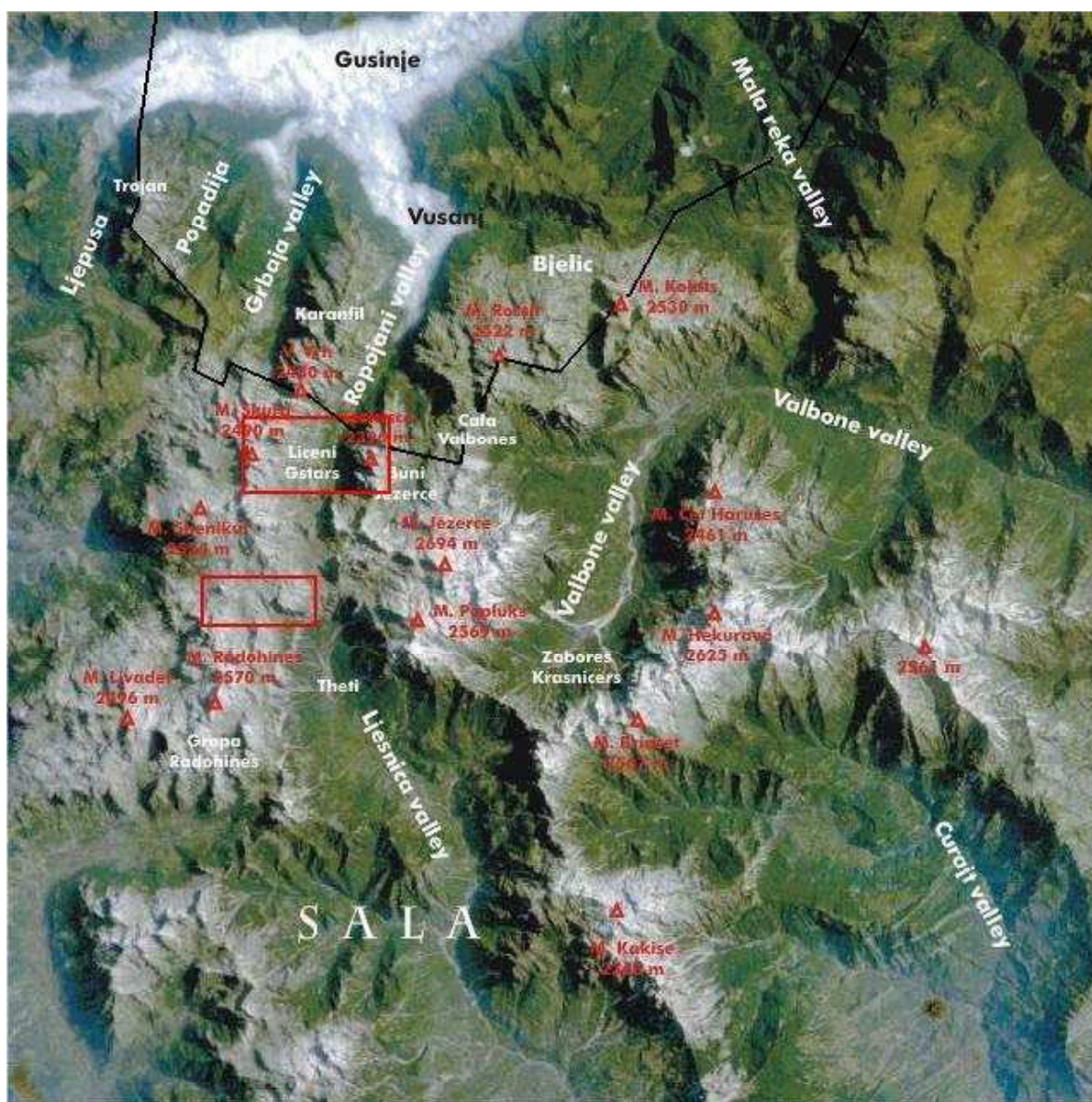
Wyprawa w Alpy albańskie (Prokletije)

Podanie o dofinansowanie

Do Komisji Wspinaczki Wysokogórskiej Polskiego Związku Alpinizmu
Zwracamy się z prośbą o zatwierdzenie organizowanej przez nas wyprawy **Albania 2010** jako wyprawy Polskiego Związku Alpinizmu oraz dofinansowanie jej.

1. Charakter wyprawy: Wspinaczka w stylu alpejskim i sportowym na szczyty, w tym niezdobyte, wokół doliny Ropojana oraz wokół przełęczy Qaf Peje.

Rys. 1. Prokletije. Czarną linią zaznaczono granicę czarnogórsko-albańską. Czerwonymi ramkami zaznaczono region działań.

2. Opis rejonu i historia eksploracji

Działalność wyprawy **Albania 2010** będzie koncentrować się na eksploracji praktycznie nieznanych od strony wspinaczkowej rejonów Maja Scokistes i wschodniej ściany Maji Vukoces znajdujących się w dolinie Ropojana. Ponadto eksploracja obejmie także okolice przełęczy Qaf Peje i znajdujące się w jej pobliżu szczyty Maja Stogut oraz Maja Harapit. Wszystkie wymienione szczyty leżą po albańskiej stronie Alp Albańskich (Prokletije), na

południe od granicy albańsko-czarnogórskiej. W górach tych, w sąsiadującej dolinie Grbaja w latach '70 działali m.in. członkowie UKA. W roku 1971 J. Jurkiewicz i J. Wolf pod kierownictwem Marka Fijałkowskiego pokonali między innymi północną ścianę Karanfila i południowo-wschodni filar Wielkiego Karanfila od strony doliny Ropojana. W roku 1972 T. Słupski w towarzystwie alpinistów ze Słowenii przeszedł "Drogę Przez Kotły" (V) na Karanfilu.

W lutym 1974 wyruszyła pierwsza zimowa wyprawa alpinistyczna w Prokletije. Jej celem było przejście ekstremalnej drogi – filara VI, A3 na turni Koplje (Kopia) w dolinie Grbaja, a także atak na najwyższy szczyt Alp Albańskich - Maja-e-Jezerce (Kierownik S. Czerwiński; uczestnicy: G. Januszewicz, T. Czarski, J. Wolf, K. Ulanicki, oraz 4 Słoweńców z Mariboru, których T. Słupski poznał w Prokletijach w 1972).

Góry te, ze względu na niepełne opracowanie kartograficzne i niestabilną przez ostatnie dwie dekady sytuację geopolityczną, są rzadko odwiedzane przez turystów. W ostatnich latach regularne wizyty w tych górach prowadzone są jedynie w ramach projektu Balkan Peace Park mającego na celu utworzenie międzyterytorialnego rezerwatu, łączącego albańską, czarnogórską i kosowską część tych gór. Wyprawy te mają charakter naukowy i poznawczy. W roku 2008 w dolinie Ropojana działała niemiecka ekipa pod kierownictwem Ralfa Gentsch'a w ramach projektu Geoquest, której owocem było przygotowanie blisko 65 jednocygiagowych dróg sportowych na klifach znajdujących się u wejścia do doliny. W dolinie Ropojana znajdują się także drogi wielowyciągowe autorstwa alpinistów ze Słowenii, które (według członków lokalnie działającego klubu Outdoor Podgorica Club) nigdy nie doczekały się powtórzenia. Oprócz tego w Prokletijach działało wiele wypraw speleologicznych.

W roku 2009 dokonano pierwszego udokumentowanego wejścia na leżący w dolinie Ropojana szczyt Maja Fortit. Poprowadzona przez Serbów droga o wycenie VI+ UIAA biegnie zachodnią ścianą (od strony doliny Grbaja). Ponadto w zeszłym roku polski zespół dokonał pierwszego udokumentowanego wejścia na Maje Lagojvet (także od strony doliny Grbaja). Według pozyskanych informacji, ściany i filary szczytów wymienionych jako cele działalności wyprawy **Albania 2010** pozostały dziewicze pod względem wspinaczkowym i działanie na nich będzie miało charakter eksploracyjny i sportowy. Wyjątek stanowi południowa ściana Maji Harapit na której, pomimo obecności co najmniej dwóch udokumentowanych dróg, wciąż brak jest drogi biegnącej pełną długością ściany do wierzchołka. Wysokość większości szczytów nie przekracza 2500m, natomiast długość ścian i filarów waha się od 200 do 900m. Wszystkie cechują się niespotykaną estetyką i alpejskim charakterem.

W roku 2006 i 2009 w dolinie Ropojana przebywał Adam Latusek, kierownik obecnej wyprawy. Sprawdzał bezpieczeństwo w rejonie, możliwości zorganizowania wyjazdu, zbierał dane logistyczne oraz tworzył dokumentację fotograficzną. Ponadto opracował szereg podejść pod wybrane cele wspinaczkowe i prawdopodobne trasy zejść ze szczytów. W trakcie tych dwóch wyjazdów wszedł na najwyższy szczyt Prokletijów - Maja-e-Jezerce oraz przeszedł kilka ważnych topograficznie przełęczy. Do dziś utrzymuje kontakt z członkami lokalnie działającego klubu Outdoor Podgorica Club. Bazą wypadową wyprawy będzie miejscowość Vusanje w Czarnogórze, skąd planowane będą wyjścia do obozów zakładanych już w górach. Przekraczanie granicy czarnogórsko-albańskiej na terenie gór jest dozwolone od kilku lat. Nie podlega opłatom, wymagane jest jedynie zameldowanie się w posterunku straży pogranicza w Vusanje. Miejscowa ludność (głównie mieszkający tam Albańczycy) jest niezwykle przyjaźnie nastawiona do zagranicznych gości. Klimat Alp Albańskich przypomina klimat śródziemnomorski, gwarantując stabilną pogodę i wysoką temperaturę.

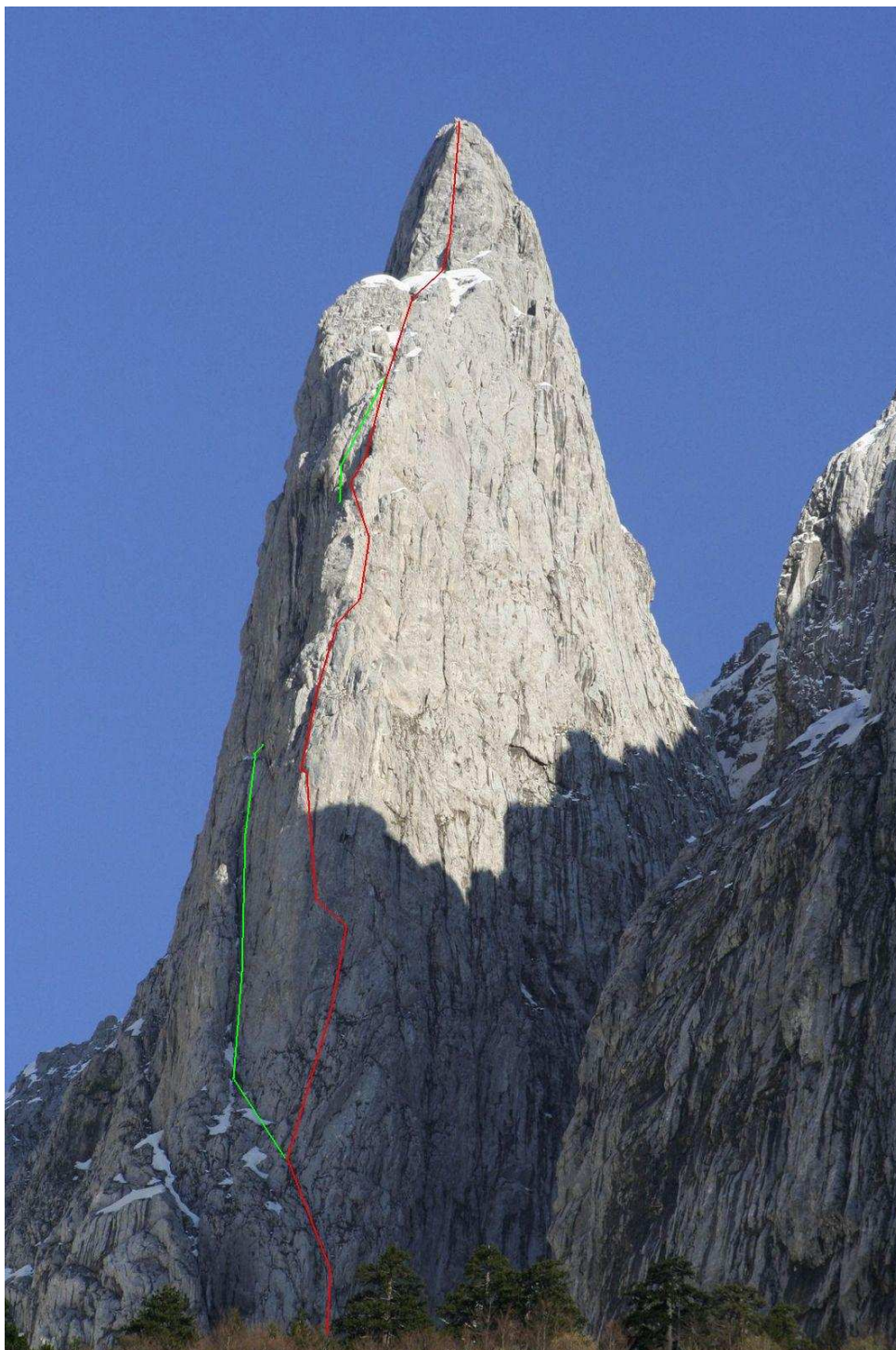
3. Cele Wyprawy Albania 2010 (wg. planowanej kolejności)

Turnie Maja Scokistes (2296 m n.p.m)

Maja Scokistes jest szczytem znajdującym się tuż za granicą albańsko-czarnogórską po stronie albańskiej, położonym po wschodniej stronie Doliny Ropojana. Na szczególną uwagę zasługują otaczające ją strzeliste turnie, których wysokość ścian waha się od 200 do 300m. W oparciu o zebrane informacje turnie te nigdy nie były przedmiotem działalności wspinaczkowej.

Zdjęcie 1. Maja Scokistes i okalające turnie (fot Adam Latusek)

Zdjęcie 2. Nienazwana turnia w masywie Maja Scokistes. Przewidywalny przebieg direttissimy (czerwona) oraz drogi przez kominy (zielona) .(fot A.Latusek)

Zdjęcie 3. Nienazwana turnia w masywie Maja Scokistes. Widok na ścianę północną.

Na podstawie posiadanych informacji wytypowaliśmy dwie potencjalne drogi zdobycia szczytu:

- Direttissima (zaznaczona na czerwono)
- Częściowo ścianą południową – systemem kominów (zaznaczona na zielono)

W obu przypadkach zejście planowane jest możliwie małą ilością zjazdów do zachodu po wschodniej stronie szczytu.

Zdjęcie 4. Maja Scokistes i okalające turnie. Na czerwono zaznaczono zachód doprowadzający do charakterystycznej strzelistej turni.

Zdjęcie 5. Potencjalne wejście na turnię w masywie Maja Scokistes

Dwie potencjalne drogi wejścia na tę turnię w masywie Maja Scokistes:

- Od strony południowej (podejście widocznym zachodem- droga czerwona)
- Od strony północnej widoczną na zdjęciu ścianą

Opracowanie projektu drogi ścianą północną wymaga dodatkowych oględzin.

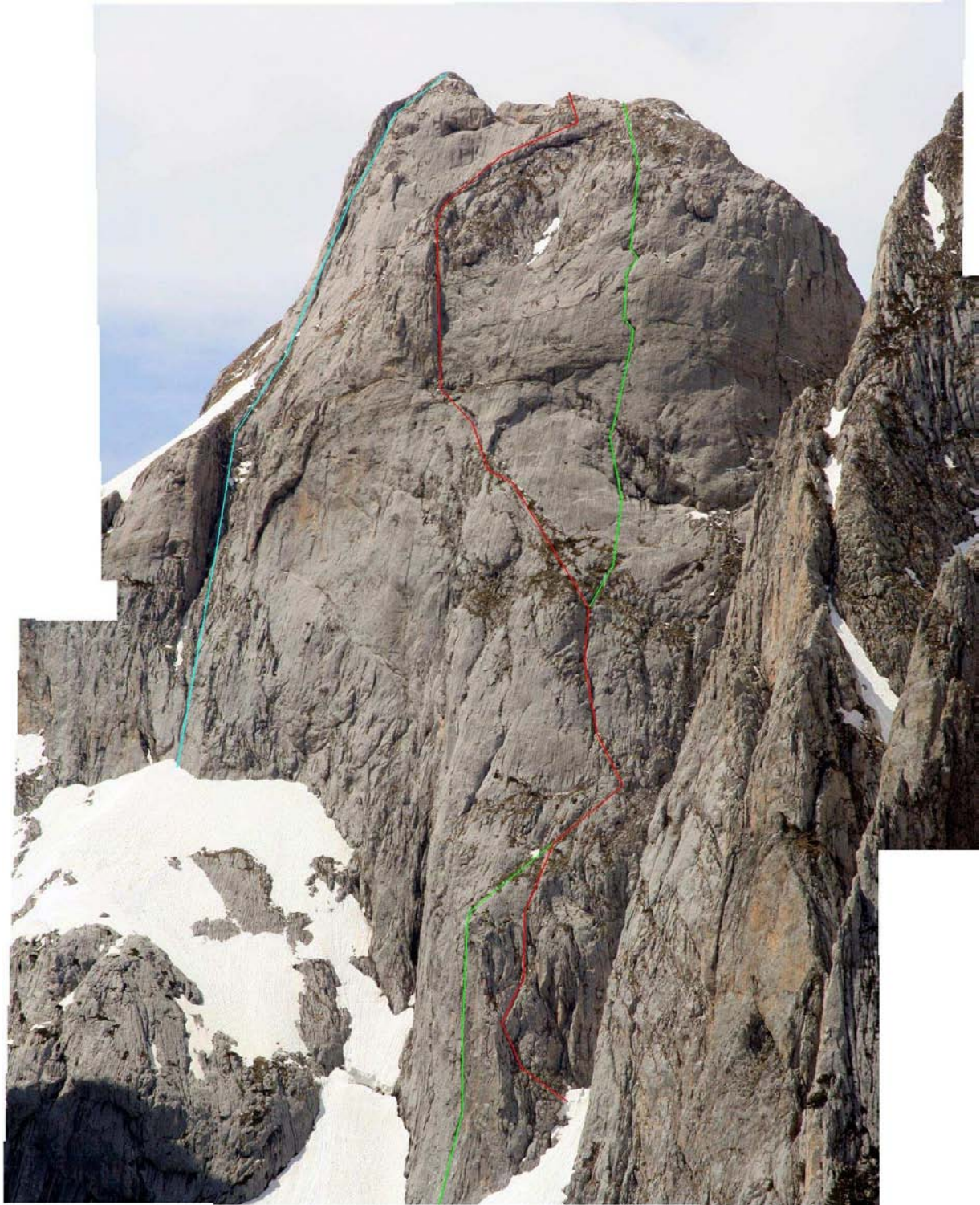

Maja Vukoces (2450 m n.p.m)

Maja Vukoces jest szczytem położonym po zachodniej stronie doliny Ropojana. Wschodnia ściana długości ok. 400 metrów licząc od podstawy, prezentuje ogromny potencjał poprowadzenia wielu dróg wspinaczkowych w litym wapieniu. Ponadto nie była ona eksplorowana pod kontem wspinaczkowym. Do tej pory na szczyt poprowadzono jedynie jedną krótką drogą na ścianie zachodniej o wycenie IV UIAA.

Zdjęcie 6. Widok z przeciwstoku na zachodnią stronę doliny Ropojana. Od prawej: Karanfile, przełęcz Ropojańska Vrata, Maja Fortit, Maja Vukoces. Fot A.Latusek

Zdjęcie 7. Wschodnia ściana Maji Vukoces. Fot. A.Latusek

Na podstawie posiadanych informacji wytypowaliśmy co najmniej dwie potencjalne drogi zdobycia szczytu:

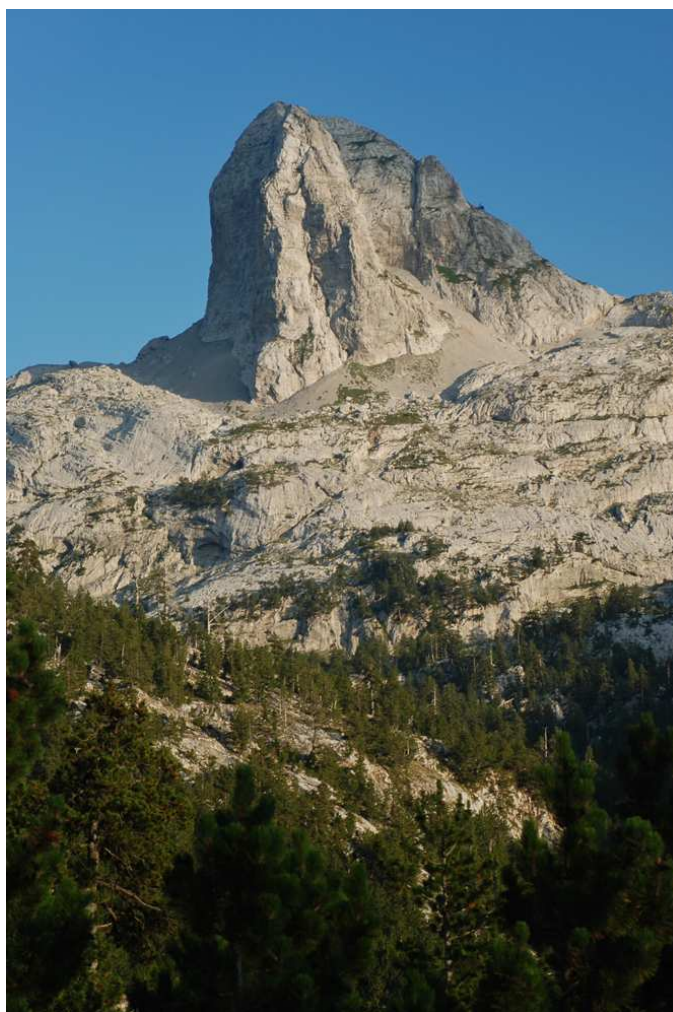
- Prawą stroną ściany do charakterystycznego komina w środku ściany (droga czerwona)
- Na wprost wzdłuż obrywu prawej sekcji ściany (droga zielona)
- Direttissima lewą stroną ściany (droga niebieska)

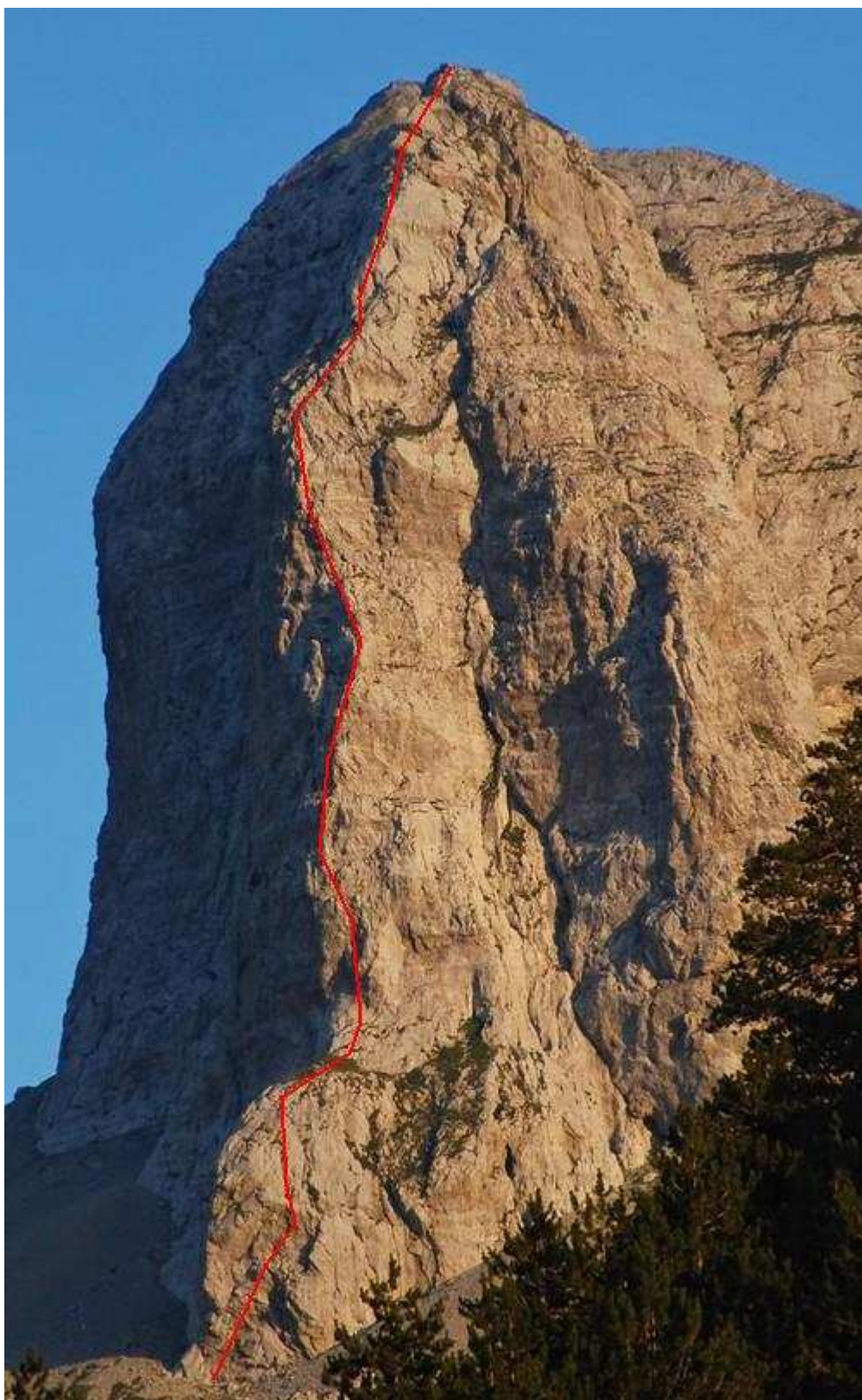
Zdjęcie 8. Maja Vukoces (pierwszy z lewej). Widok od strony doliny Grbaja. Zejście łatwym terenem z piku. Możliwe zjazdy. Fot. summitpost.org

Maja Stogut (2264m n.p.m)

Maja Stogut znajduje się ponad 10 km od Vusanje. Brak udokumentowanego wejścia na szczyt. Długość filara północnozachodniego szacuje się na około 400m.

Zdjęcie 9 Maja Stogut. Fot summitpost.org

Zdjęcie 10 Maja Stogut z widocznym filarem północno-zachodnim. Fot summitpost.org

Na podstawie posiadanych informacji wytypowaliśmy co najmniej dwie potencjalne drogi zdobycia szczytu:

- Przejście filara północno-zachodniego (droga czerwona)
- Przejście sciany północnej

Zdjęcie 11 Maja Stogut (widok od strony wschodniej). Zejście łatwym terenem od strony przełęczy Qaf Peje. Fot. summitpost.org

Maja Harapit (Arapit) (2218m n.p.m)

Maja Harapit to potężny szczyt, którego południowa ściana opada wprost do podstawy doliny Theth w Albanii. Na tej ścianie liczącej ponad 900 m, znajdują się dwie drogi biegnące prawą częścią ściany poprowadzone przez alpinistów z Włoch w latach '90 (brak informacji o topo).

Zdjęcie 12. Maj Harapit. Ścian południowa. Fot. summitpost

Na podstawie posiadanych informacji planujemy poprowadzić drogę biegnącą od podstawy ściany do szczytu. Potencjalny przebieg nowej drogi wymaga dokładnych oględzin na miejscu. Jest to bez wątpienia najpoważniejsza z planowanych wspinaczek. Zejście ze szczytu przebiega łatwym terenem na stronę przełęczy Qaf Peje.

Zdjęcie 13. Maja Harapit (widok od strony zachodniej). Zejście łatwym terenem (możliwe zjazdy) .Fot summitpost.org

4. Plan działania

Członkowie wyprawy dotrą w Prokletije od strony Czarnogóry, eliminując w ten sposób utrudniony transport od strony albańskiej. Planowana trasa dojazdu jest zarazem najszybszą z możliwych (ok. 1600km) .

Pierwsza faza wyprawy obejmować będzie działania zespołu wspinaczkowego Zabłocki – Latusek. W tym okresie przygotowywana będzie szczegółowa topografia ścian stanowiących cele wyprawy oraz otwierane będą nowe drogi. Druga faza związana będzie z działaniem w dwóch dwuosobowych zespołach na poważniejszych ścianach w celu poprowadzenia trudniejszych dróg. Założona taktyka ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa i ewentualnego udzielenia pomocy przez zespół bazowy. Planowane jest utworzenie dwóch obozów, których lokalizacja związana będzie z miejscem działania. Zapewni to możliwość dotarcia pod ściany w czasie około dwóch godzin.

Obóz pierwszy zostanie założony w pobliżu okresowego jeziora w głębi doliny Ropojana, co ułatwi szybkie podejście pod zlokalizowane w tej okolicy cele (Maja Scokistes, Maja Vukoces).

Obóz drugi zostanie przeniesiony pod ujęcie wody w pobliżu przełęczy Qaf Peje, w okolicy kolejnych celów (Maja Stogut , Maja Harapit). Powyższy plan działań wynika z usytuowania rzadko występujących ujęć wody, co także rzutować będzie na taktykę prowadzonych wspinaczek.

5. Planowany termin

10 Sierpnia - 5 Września 2010

6. Skład wyprawy:

Adam Latusek (KWW) – kierownik.

Mateusz Zabłocki (KWW)

Andrzej Szypowski (KWW)

Wojciech Szeloch (KWW)

7. Osoby ubiegające się o dofinansowanie :

Adam Latusek (KWW)

Mateusz Zabłocki (KWW)

Andrzej Szypowski (KWW)

Wojciech Szeloch (KWW)

8. Przewidywane koszty finansowania

Transport	400 pln/osobę
Wyżywienie,leki, gaz	500 pln/osobę
Ubezpieczenie	250 pln/osobę
Dodatkowy sprzęt	300 pln/osobę
Razem	1450 pln/osobę

Oczekiwane dofinansowanie z PZA 500pln/osobę . Łącznie 2000pln.

Pozostałe koszty planujemy pokryć ze środków własnych oraz od już pozyskanych sponsorów (Projekt wyprawy zajął II miejsce w konkursie KWW i Salewy na wyprawę roku 2010)

9. Informacje o otrzymanych w przeszłości dofinansowaniach.

Adam Latusek (KWW) - brak

Mateusz Zabłocki (KWW) - brak

Andrzej Szypowski (KWW) - brak

Wojciech Szeloch (KWW) - brak

10. Wykazy dostępne na stronie PZA

Z taternickim pozdrowieniem

Adam Latusek

